

Sygn. akt IX W 2514/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie Wydział IX Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Aneta Żołnowska

Protokolant: Anna Ostromecka

w obecności oskarżyciela publ. D. K.

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2017 r. sprawy

M. C.

s. Z. i J. z domu S.

ur. (...) w B.

obwinionego o to, że:

w dniu 26 czerwca 2017r. około godz. 09.05 w O. na ul. (...) kierując samochodem m – ki O. (...) o nr rej. (...) nie posiadał przy sobie wymaganych przy sobie wymaganych przepisami dokumentów tj. prawa jazdy i dowodu rejestracyjnego

- tj. za wykroczenie z art. 95 kw w zw. z art. 38 pkt. 1 i 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym

ORZEKA:

I. **obwinionego M. C.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. **95 kw** skazuje go na **karę 200,- (dwieście) złotych grzywny;**

II. na podstawie art. 118 § 1 kpw i art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych **obciąża obwinionego zryczałtowanymi wydatkami postępowania w kwocie 100,- (sto) złotych i opłatą w kwocie 30,- (trzydzieści) złotych.**

Sygn. akt IX W 2514/17

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 czerwca 2017r. około godz. 9.05 kierował samochodem m – ki O. (...) o nr rej. (...). Jechał ul. (...) w O. w kierunku M.. W związku z przekroczeniem dopuszczalnej prędkości jazdy został zatrzymany do kontroli drogowej przez policjantów (...) K. O.. Na żądanie funkcjonariusza okazał zamiast prawa jazdy i dowodu rejestracyjnego pojazdu, których to dokumentów nie posiadał przy sobie, notarialne poświadczenia zgodności odpisów powyższych. Został poinformowany, iż dokumenty te nie uprawniają go do kierowania pojazdem.

(dowody: wyjaśnienia obwinionego, zeznania świadków A. B., A. S. na rozprawie w dniu 6.09.2017r., notatka urzędowa k. 3, notarialne poświadczenia k. 24-25)

Obwiniony M. C. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił zgodnie z ustalonym stanem faktycznym. W jego ocenie jednak okazane dokumenty są wystarczające do kierowania pojazdem, bowiem mają moc oryginału. Powoływał się przy tym na Prawo o notariacie oraz Kodeks postępowania administracyjnego, a konkretnie przepis art. 76a. Podkreślił, iż przepisy nie wymagają posiadania oryginału dokumentu, stąd istnieje możliwość posługiwania się jego notarialnie poświadczonym odpisem. Wyjaśnił, iż wiedzę w tym zakresie posiada z publikacji internetowych. Stwierdził, iż oryginały dokumentów posiada w domu. Z wyjaśnień obwinionego wynika, iż posługiwanie się odpisami miało go uchronić przed zatrzymaniem prawa jazdy, a same dokumenty przed zniszczeniem. Obrońca obwinionego w tym miejscu powołał się na błąd co do bezprawności czynu, uzasadniając go wykształceniem obwinionego, jedynie podstawowym.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom obwinionego co do faktów w części dotyczącej przedmiotu postępowania. Korespondują one z powstałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Świadkowie przesłuchani w sprawie - A. B. (2) i A. S. (2), przedstawili okoliczności kontroli, potwierdzili, iż ukarany nie posiadał przy sobie oryginałów wymaganych dokumentów, a jedynie okazał notarialne poświadczone odpisy. Na podstawie danych z odpisu prawa jazdy, potwierdzili w bazie (...) tożsamość kierującego i posiadane przez niego uprawnienia.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków albowiem w badanym przez Sąd zakresie, w świetle wyjaśnień obwinionego i dokumentów pozostają bezsporne. W ocenie Sądu w pozostałym zakresie zeznaniom świadków również nie można odmówić wiarygodności, są oni osobami obcymi dla obwinionego, kontrolując go wykonywali jedynie swoje obowiązki służbowe.

Zgodnie z przepisem art. 4 ust 1 pkt 1 ppkt a Prawa o ruchu drogowym dokumentem stwierdzającym uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi jest prawo jazdy. Dokumentem stwierdzającym dopuszczenie pojazdu do ruchu jest dowód rejestracyjny (art. 471 ust 1 P.). Dokumenty te są wymagane w trakcie prowadzenia pojazdów na drodze publicznej, w strefie ruchu lub strefie zamieszkania. Kierujący pojazdem jest obowiązany mieć je przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu (art. 38 P.).

Sąd nie podzielił zdania obwinionego, iż nie ma obowiązku posiadania oryginałów dokumentów. Wyżej wymienione przepisy jasno stanowią, iż posługiwać się można jedynie dokumentem.

Zgodnie z art. 79 ust 1 Prawa o notariacie notariusz jest uprawniony między innymi do wydawania poświadczeń. Notariusz poświadcza: własnoręczność podpisu, zgodność odpisu, wyciągu lub kopii z okazanym dokumentem, datę okazania dokumentu, pozostawanie osoby przy życiu lub w określonym miejscu (art. 96 wymienionej ustawy). Poświadczenia dokonywane przez notariusza mają – jak inne czynności notarialne (art. 2 ust. 2) – charakter dokumentów urzędowych. Skutek ten odnosi się jednak wyłącznie do samego aktu poświadczenia. **Nie oznacza to natomiast, by w wyniku dokonania poświadczenia charakter taki uzyskiwał sam dokument.** (Prawo o notariacie. Komentarz. red. dr hab.K. O. 2017; wyrok SN III CZP 82/10)) W takim wypadku czynnością notarialną jest wyłącznie poświadczenie, podobnie jak w wypadku poświadczania zgodności odpisu, wyciągu lub kopii z okazanym dokumentem; kontrola notariusza ogranicza się wyłącznie do badania zgodności odpisu (wyciągu, kopii) z oryginałem. Notariusz nie bada treści dokumentu nawet wówczas, gdy poświadcza datę jego okazania (por. wyrok SN V CK 455/02).

Słusznie zatem twierdzi obwiniony, iż poświadczony odpis jest dokumentem, ale nie może być traktowany jak oryginał i nie ma jego mocy. Przepis art. 109 Prawa o notariacie stanowi iż **jedynie wypisy (odpisy i wyciągi) aktów notarialnych mają moc oryginałów.** Przepis ten nie dotyczy poświadczeń. Chybionym jest również powoływanie się na przepisy postępowania administracyjnego (art.76a), bowiem ma zastosowania on jedynie w postępowaniu dowodowym w postępowaniu administracyjnym.

Odnosnie wskazania zaistnienia błędu co do bezprawności, podkreślić należy, iż istota tego błędu polega na dokonaniu przez sprawcę wadliwej oceny prawnej popełnianego czynu zabronionego. Trzeba mieć na uwadze, że nie ma ogólnego obowiązku znajomości przepisów prawa. Obowiązek taki byłby zresztą niemożliwy do wykonania, biorąc pod uwagę ogromną liczbę obowiązujących aktów prawnych i ich nieustanne nowelizacje. W tym przypadku, nie można jednak mówić o błędzie co do prawa, a tym bardziej usprawiedliwionym. Obwiniony posiada uprawnienia do kierowania pojazdami, zatem jest zobowiązany do znajomości przepisów dotyczących tego zakresu działalności. Przepisy w tym zakresie są jasne i precyzyjne. To sam obwiniony pokusił się o ich interpretację na podstawie informacji internetowych na temat „jak uniknąć zatrzymania prawa jazdy”. Zauważyć w tym miejscu należy, iż wybrał jedynie strony zawierające interpretacje dla niego korzystne, gdy tymczasem za pomocą tych samych wyszukiwarek można znaleźć informacje zgoła odmienne. Wobec powyższego, w ocenie Sądu zarzut error iuris należy uznać za chybiony.

W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu, wina obwinionego jest ewidentna i została mu udowodniona. Brak jest podstaw prawnych do uznania, iż kierujący pojazdem może posługiwać się odpisami dokumentów w miejsce ich oryginałów. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż ma to również znaczenie praktyczne – oryginał dokumentu pozwala nie tylko na identyfikację osoby czy pojazdu ale również stwierdzenie autentyczności dokumentu. Nie bez znaczenia jest również możliwość zatrzymania dokumentu w przypadkach przewidzianych w przepisach, czego chciał uniknąć obwiniony. Na marginesie należy stwierdzić, iż nie jest to skuteczny sposób uniknięcia zatrzymania prawa jazdy przez organ, który go wydał. Decyzja taka może być wydana również bez faktycznego odebrania dokumentu. Ustawodawca, formułując odpowiednie przepisy (art. 135 P.), uwzględnił bowiem obowiązek każdego kierowcy wynikający z art. 38 P.. Wojewódzki Sąd Administracyjny w R.

w uzasadnieniu wyroku z dnia 18 maja 2017 r. (...) SA/ (...)/17) wskazał, że wykorzystywanie naruszenia tego przepisu jako argumentu w postępowaniu o zatrzymanie prawa jazdy, nie może być uznane za okoliczność uwalniającą od odpowiedzialności. Dlatego w ocenie Sądu, w tym zakresie konieczne jest zastosowanie wykładni celowościowej oraz funkcjonalnej, a także odwołanie się do zasady praworządności i równości obywateli wobec prawa. W tym miejscu Sąd podkreślił, że wprowadzenie wykładni literalnej przepisów jest podstawową dyrektywą wykładni prawa, ale jeśli poprzestanie na jej wynikach prowadziłoby do konieczności zaakceptowania sytuacji, że subsumpcja stanów faktycznych byłaby zróżnicowana bez usprawiedliwionych przyczyn, a więc niesprawiedliwa, naruszająca podstawowe zasady konstytucyjne, to dozwolone a wręcz konieczne jest sięgnięcie do dalszych dyrektyw interpretacyjnych.

Czyn przypisany obwinionemu wyczerpuje znamiona wykroczenia z art. 95kw i z mocy tego przepisu obwiniony został skazany i wymierzono mu karę jak w sentencji wyroku.

Wymierzając obwinionemu karę, Sąd miał na względzie okoliczności obciążające leżące po jego stronie. Są to dotychczasowa karalność obwinionego za wykroczenia drogowe (k. 9) oraz umyślność działania i motywację sprawy. Jak wynika z wyjaśnień samego obwinionego, powodem nieposiadania dokumentów w postaci prawa jazdy i dowodu rejestracyjnego pojazdu było uniknięcie ewentualnego zatrzymania ich przez uprawnione do tego organy.

Wobec powyższego, w ocenie Sądu kara wymierzona obwinionemu jest adekwatna do stopnia jego zawinienia i społecznej szkodliwości czynu. Tak ukształtowana wpłynie na obwinionego wychowawczo i zapobiegawczo oraz spełni swe zadania w zakresie prewencji ogólnej.

Wobec skazania obwiniony został obciążony kosztami postępowania i opłaty.